

ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ
ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΑΙ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΣΤΗΝ
ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ Κ.Ε. ΚΑΙ Κ.Ο.
ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

ΑΘΗΝΑ, 18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1996

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Δύο μήνες μετά τις εκλογές και ένα μήνα μετά τις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης, η κοινή συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας έρχεται να επισφραγίσει έναν νέο τύπο διακυβέρνησης, μια νέα σχέση του Κινήματός μας με την κυβερνητική πρακτική. Σήμερα, θεμελιώνουμε μια πολιτική λειτουργία απόλυτα συνεπή με το σχέδιό μας για μια νέα εποχή. Σήμερα, τα δύο κορυφαία κομματικά σώματα, η Κεντρική Επιτροπή και η Κοινοβουλευτική Ομάδα καλούνται να δημιουργήσουν την αποφασιστική πολιτική δυναμική σε μια νέα πορεία της χώρας, σε μια νέα πορεία των δυνάμεων του εκσυγχρονισμού και της ανανέωσης της κοινωνίας.

Σ' αυτούς τους δύο μήνες έγινε γόνιμη και συστηματική δουλειά. Δεν εργαστήκαμε μόνον με επιμονή, με συνέπεια και ευθύνη για την κατάρτιση του προϋπολογισμού. Εργαστήκαμε με σχέδιο και μεθοδικότητα για την οργάνωση όλου του κυβερνητικού προγράμματος της τετραετίας. Ξέρουμε από τώρα, τα στάδια τα άμεσα αλλά και μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα, με τα οποία θα επιδιώξουμε να αλλάξουμε το πρόσωπο της Ελλάδας. Επεξεργαστήκαμε τον κυβερνητικό σχεδιασμό όλης της τετραετίας 1996-2000. Είμαστε σήμερα, χάρη σε αυτή την συστηματική επιτελική δουλειά των δύο μηνών, σε θέση να τιμήσουμε την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού.

Θα απογοητεύσω τη Νέα Δημοκρατία και μερικούς άλλους. Δεν τους ανησύχησε η «απραξία» την οποία συστηματικά προβάλουν, αλλά το γεγονός ότι προχωρούμε με σταθερά βήματα, ότι όπως και στην προεκλογική περίοδο υπάρχει σχεδιασμός. Θα τους εκπλήξει ακόμα περισσότερο η επιτυχία αυτού του έργου, που ταυτίζεται με τα ουσιώδη συμφέροντα της χώρας.

Θέλω σήμερα να κάνω ξεκάθαρο κάτι που αποτελεί την «λυδία λίθο» της πολιτικής ηθικής, που καθορίζει την κυβερνητική μας πρακτική. Ο ελληνικός λαός έχει κουραστεί από τις κυβερνήσεις που παρουσιάζουν θριαμβευτικά «μέτρα», «νόμους» και «πολιτική βούληση», που ενίστε γίνονται και πράξη. Είναι άπειροι οι νόμοι, τα προεδρικά διατάγματα, οι υπουργικές αποφάσεις, που ενώ, κατ' όνομα, «λύνουν τα προβλήματα», παραμένουν ανεφάρμοστοι και σαπίζουν στα συρτάρια διάφορων υπουργείων και οργανισμών. Έχουμε επίσης αρνητική εμπειρία από έργα, που

ξεκινούν με ένα ελάχιστο του ποσού που απαιτείται για την ολοκλήρωσή τους με την ελπίδα, ότι κάποτε θα βρεθούν τα υπόλοιπα. Μένουν ημιτελή. Απόδειξη της προχειρότητας τόσο εκείνων που απαιτούν όσο και εκείνων που δεσμεύονται. Ας είμαστε επιτέλους πιο συστηματικοί, πιο σοβαροί. Το νόημα της ψήφου της 22ας του Σεπτέμβρη, είναι να υπάρχει σοβαρότητα στην διακυβέρνηση, άρα και σοβαρότητα στα κόμματα, την πολιτική ζωή και τους πολιτικούς. Γι' αυτό εμείς προτιμούμε να προχωρήσουμε μια μελετημένη πορεία με έμπρακτα αποτελέσματα και όχι να τρέχουμε μετά να δούμε πως θα ανταποκριθούμε στα λόγια.

Δεν θα υπάρξει νέα εποχή για τη χώρα, σύντροφοι, αν δεν υπάρξει και μια νέα πολιτική δυναμική, μια νέα πολιτική λειτουργία των κομμάτων. Η κυβέρνηση συνεδριάζει συχνά και συστηματικά. Αυτό δεν γίνεται για το «θεαθήναι». Άλλα για να διαμορφώσουμε το υπεύθυνο σχέδιο της διακυβέρνησης μέσα από συλλογικές λειτουργίες πληροφόρησης, συνεννόησης και συντονισμού. Επιδιώκουμε την συλλογικότητα, ώστε να μεγιστοποιήσουμε την κοινή αποτελεσματικότητα. Η διακυβέρνησή μας δεν θα είναι κυβέρνηση «πολλών ταχυτήτων» και «αυτόνομων» υπουργικών επιλογών, που τόσο κόστισαν στο παρελθόν. Η κυβέρνηση πρέπει να είναι -και είναι- ενιαία, τόσο στον σχεδιασμό, όσο και στις πρωτοβουλίες, σε κάθε περιοχή ευθύνης. Αυτό είναι υποχρέωσή μας και μεταβάλλεται σε σταθερή κατάκτηση της λειτουργίας μας.

Αυτούς τους δύο μήνες, σχεδιάσαμε τα τέσσερα χρόνια ενιαίου δημιουργικού κυβερνητικού έργου. Θέσαμε το πλαίσιο για την επιτυχή διακυβέρνηση την τετραετία 1996-2000. Θέσαμε τα θεμέλια και την στρατηγική υποθήκη για μια νέα νίκη, για μια νέα τετραετία διακυβέρνησης του Π.Α.Σ.Ο.Κ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
σύντροφοι και συντρόφισσες,

Από εμάς, εδώ, σήμερα, πρέπει να προκύψει η σύζευξη κυβερνητικής και κομματικής πρακτικής σε μια νέα, ενιαία και δημιουργική κατεύθυνση. Η κοινή συνεδρίαση Κεντρικής Επιτροπής πρέπει σήμερα να δώσει το μήνυμα της κεντρικής μας πολιτικής βούλησης να προχωρήσουμε προς την εκπλήρωση του στόχου για τον οποίο ο λαός μας τίμησε με την ψήφο του. Κεντρικός στόχος μας είναι η συμμετοχή

της χώρας στη νέα Ευρώπη, η εξυγίανση και ισχυροποίηση της οικονομίας της χώρας, η ενίσχυση της θέσης της Ελλάδας στη N.A. Ευρώπη.

Θα αδικούσαμε την πολιτική μας λειτουργία, αν στη σημερινή μας συνεδρίαση ασχοληθούμε με εξειδικευμένα μέτρα κυβερνητικής πολιτικής για να καταλήξουμε να συζητάμε για τις φοροαπαλλαγές των αθλητών ή των πιλότων, αν ασχολούμαστε με τους θάμνους και ξεχνάγαμε το δάσος, αν μιλήσουμε μόνο για τα μέσα, χωρίς να έχουμε στο νου μας τον σκοπό. Το κεντρικό ζήτημα της συζήτησής μας είναι οι στρατηγικοί στόχοι της πολιτικής μας. Όχι μόνο τα επιμέρους μέτρα, αλλά ο στόχος. Όχι η αποσπασματική θεώρηση, αλλά ο τελικός σκοπός. Πως θέλουμε την Ελλάδα στην αρχή του νέου αιώνα. Πως θα ανταποκριθούμε στις μεγάλες προκλήσεις. Πως θα εξασφαλίσουμε όχι μόνο να μην καθυστερήσουμε αλλά και να κερδίσουμε έδαφος.

Το κόμμα και η Κοινοβουλευτική Ομάδα δεν μπορούν, ούτε να υποκαταστήσουν την κυβέρνηση, αλλά ούτε και να μεταβληθούν σε άκριτο υποστηρικτή επιμέρους κυβερνητικών αποφάσεων. Η πολιτική λειτουργία με βάση τους διακριτούς ρόλους κυβέρνησης και κόμματος έχει μια απαράβατη πολιτική λογική: το κόμμα διαμορφώνει την στρατηγική, που επικυρώνει ο λαός με την ψήφο του. Η κυβέρνηση καλείται να εφαρμόσει αυτή τη στρατηγική. Κόμμα και Κοινοβουλευτική Ομάδα είναι τόσο ελεγκτές της προγραμματικής συνέπειας όσο και οι φορείς που εξασφαλίζουν την κοινωνική δυναμική για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Το σχέδιο κυβερνητικής πολιτικής που ένα τμήμα του είναι ο προϋπολογισμός, δεν αποσκοπεί στην διαχείριση της καθημερινότητας της εξουσίας. Στόχος μας δεν είναι να αναπαράγουμε τους εαυτούς μας σε κάποιες καρέκλες και αξιώματα και να αφήσουμε την Ελλάδα να συνεχίσει σε μια μοιραία πορεία περιθωριοποίησης. Στόχος μας δεν είναι να γίνουμε αρεστοί, αλλά ωφέλιμοι για τον τόπο. Στόχος μας δεν είναι ο εφησυχασμός αλλά η νέα πορεία. Στόχος μας είναι να υλοποιήσουμε με συνέπεια την προοπτική της ισχυρής και ευημερούσας Ελλάδας. Στόχος μας είναι να επιτύχουμε την ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Στόχος μας είναι να διαφυλάξουμε στο ακέραιο τα εθνικά συμφέροντα και δικαιώματα, έναντι της τουρκικής επιβουλής. Στόχος μας είναι να καταστήσουμε

την ελληνική οικονομία ανταγωνιστική, διαφυλάσσοντας την κοινωνική συνοχή, αποκαθιστώντας αποτελεσματικούς ιστούς κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης στους κοινωνικά ασθενέστερους.

Η οικονομική και κοινωνική μας πολιτική έχει μια συνεκτική και αταλάντευτη εσωτερική λογική στους στόχους που καλείται να εκπληρώσει. Επιχειρούμε κάτι εξαιρετικά δύσκολο -αν όχι μοναδικό- στο σημερινό ευρωπαϊκό τοπίο: να επιτύχουμε μια ανταγωνιστική οικονομία, όχι σε βάρος των εργαζομένων, αλλά με ταυτόχρονη προώθηση τόσο της ανάπτυξης, όσο και της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης.

Θέλω εδώ να τονίσω δύο γεγονότα.

Πρώτον:

Το πρόγραμμά μας απαντά θετικά στην πρόκληση της σύγκλισης. Η συμμετοχή της χώρας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση αποτελεί για μας πρωτεύοντα στόχο. Η ανταπόκριση της χώρας στην σύγκλιση δεν είναι υποταγή μας σε κάποιες ντιρεκτίβες των Βρυξελλών. Η επιλογή της ισότιμης συμμετοχής της χώρας στην ευρωπαϊκή ενοποίηση συνδέεται στενά με μια ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική. Ακόμα και εάν δεν υπήρχαν οι κανόνες της σύγκλισης, τα ουσιαστικά συμφέροντα της χώρας επιβάλλουν έναν εθνικό συναγερμό αλλαγής δομών και νοοτροπιών στην οικονομία και την κοινωνία, ώστε η Ελλάδα να παραμείνει σε επαφή με τον σκληρό πυρήνα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιδίωξή μας είναι να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις ώστε να συμμετάχουμε, όπως ακριβώς το προβλέπει το πρόγραμμα σύγκλισης, στον δεύτερο κύκλο των χωρών που θα ενταχθούν στην ΟΝΕ. Εάν η Ελλάδα χάσει και τον δεύτερο κύκλο διεύρυνσης, οι αρνητικές επιπτώσεις θα είναι ανυπολόγιστες. Θα είναι δυσμενείς σε όλους του τομείς στην διεθνή θέση της χώρας, στην άμυνα, στην οικονομία, στα εισοδήματα, στην ανάπτυξη και στην κοινωνική πολιτική. Θα οδηγηθούμε από τον περιορισμό ή την διακοπή της ροής των κοινωνικών πόρων που στηρίζουν το εισόδημα του αγροτικού πληθυσμού και την αναπτυξιακή μας πολιτική εως τη κατάρρευση της διεθνούς διαπραγματευτικής μας δύναμης στα Βαλκάνια, στη Μέση Ανατολή και όπου αλλού.

Οι ρυθμοί που πρέπει να ακολουθήσουμε για να επιτύχουμε το στόχο μιας ισότιμης παρουσίας της Ελλάδας προκύπτουν από τις διεθνείς εξελίξεις, τις πρωτοβουλίες πολλών άλλων χωρών, το ρυθμό της άμιλλας, του ανταγωνισμού, της διαπάλης για

ισχύ στο διεθνές επίπεδο. Πριν λίγο μόλις καιρό, η Ιταλία και η Ισπανία αποφάσισαν να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την όσο το δυνατόν ταχύτερη ένταξη στην ONE. Το κλίμα που κυριαρχεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση τον τελευταίο τούτο μήνα, είναι ότι δεν θα πρέπει να υπάρξουν καθυστερήσεις στην ενοποίηση. Οι αμφιβολίες και οι αντιρρήσεις που είχαν εκφράσει διάφορες κυβερνήσεις το καλοκαίρι έχουν σταματήσει. Γι' αυτό στις όποιες νέες διαπραγματεύσεις, αν υπάρξουν, για τους όρους εξέλιξης της ONE, θα έχουμε επιρροή μόνο αν έχουμε πλησιάσει τους στόχους, αν δεν είμαστε η δακτυλοδεικτούμενη εξαίρεση. Μόνο αν πείθουμε ότι είμαστε ανταγωνιστικοί θα έχουμε διαπραγματευτικά επιχειρήματα. Αυτό θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν μερικοί που ζουν στην εποχή του προστατευτισμού, των κλειστών συνόρων και καλλιεργούν την μεγάλη αυταπάτη ότι μπορούμε να κάνουμε ό,τι θέλουμε και να αδιαφορούμε για ό,τι συμβαίνει γύρω μας.

Να διευκρινίσουμε εδώ για πολλοστή φορά, ότι εμείς δεν ακολουθούμε αυτή τη πορεία επειδή υπάρχει το Μάαστριχτ. Ακολουθούμε αυτή τη πορεία επειδή θέλουμε την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα, μια ισχυρή οικονομία, μια πιο δίκαιη κοινωνία. Ένα σπάταλο κράτος περιορίζει τους πόρους για την ανάπτυξη. Ο πληθωρισμός υπονομεύει την ανταγωνιστικότητα και τα εισοδήματα των εργαζομένων. Ένα μεγάλο εξωτερικό χρέος δημιουργεί κινδύνους για την εισαγωγή τεχνολογίας και αγαθών. Θα πρέπει για πολλοστή φορά να συνειδητοποιήσουμε ότι συμμετέχουμε σε έναν αγώνα δρόμου. Ο ρυθμός δεν καθορίζεται από μας αλλά από όλους τους δρομείς μαζί. Εάν τρέξουν πιο γρήγορα θα πρέπει να τρέξουμε πιο γρήγορα και εμείς είτε μας αρέσει είτε όχι. Το Μάαστριχτ αποτελεί μια ένδειξη του τι επιδιώκουν οι άλλοι. Είναι ένα σήμα πληροφόρησης. Η αναγκαιότητα για το τι θα κάνουμε προκύπτει από τους ρυθμούς της παγκόσμιας και της ευρωπαϊκής οικονομίας, προκύπτει από τις ίδιες τις επιδιώξεις μας, το επίπεδο ζωής που θέλουμε. Ας αφήσουμε τη Μααστριχτολογία και ας συγκεντρώσουμε τη προσοχή μας στο πως πετυχαίνουμε την ανάπτυξη και πως γινόμαστε κοινωνικά πιο δίκαιοι, πιως εξυπηρετούμε τα πραγματικά συμφέροντα των εργαζομένων, των μισθωτών, των ασθενέστερων τάξεων.

Δεύτερη επισήμανση:

Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας ακολουθείται αργά αλλά σταθερά από μια αντίστοιχη εξέλιξη του πολιτικού συστήματος. Όλο και περισσότερο κυριαρχικά δικαιώματα προδικάζονται ή επηρεάζονται αποφασιστικά μέσα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ένα νέο κέντρο λήψης αποφάσεων θα είναι ο αυριανός στενός πυρήνας της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Εκεί θα παίρνονται αποφάσεις που θα

αφορούν άμεσα ή θα προδικάζουν έμμεσα όλες τις μεγάλες αποφάσεις εθνικής πολιτικής. Πρέπει να επιτύχουμε να είμαστε μέσα σ' αυτόν τον πυρήνα. Να έχουμε λόγο σε αποφάσεις που μας αφορούν. Το ζήτημα δεν είναι λοιπόν μόνο ζήτημα οικονομικών επιπτώσεων και κοινωνικής προοπτικής. Το ζήτημα είναι ξεκάθαρα πολιτικό. Και το δίλημμα είναι επίσης ξεκάθαρο. Ας έχουμε την τόλμη να το δούμε κατάματα: Θέλουμε ή δεν θέλουμε να ορίζουμε τις τύχες του τόπου μας, το μέλλον των παιδιών μας, την ιστορική μας συνέχεια.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Δεν υπάρχει επομένως μια μονοσήμαντη πολιτική σύγκλισης. Άλλα μια εθνική στρατηγική, που καθιστά την Ελλάδα ανταγωνιστική στο νέο διεθνή καταμερισμό εργασίας, που διασφαλίζει την ανάπτυξη της οικονομίας, που δημιουργεί τις υγιείς προϋποθέσεις για την άσκηση ουσιαστικής κοινωνικής πολιτικής. Γι' αυτό προχωρούμε σε όλα τα μέτωπα αποφασιστικά ενέργειες, δράσεις προγράμματα για την ισχυρή Ελλάδα. Ο προϋπολογισμός και η οικονομική πολιτική είναι μία σημαντική πλευρά της προσπάθειάς μας, αλλά εντάσσεται σε ένα συνολικό πλαίσιο, του οποίου θέλω να αναφέρω μερικά χαρακτηριστικά στοιχεία.

Η νέα Βαλκανική πολιτική. Συζητήσαμε ήδη στην Κυβερνητική Επιτροπή και ανέλαβε το Υπουργείο Εξωτερικών να κατευθύνει την εφαρμογή της. Αποφασίσαμε το Ενιαίο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Εκσυγχρονισμού των Εξοπλισμών 1996-2000. Το πρόγραμμα αυτό θα διασφαλίσει για τη χώρα μια αποτελεσματική άμυνα προσαρμοσμένη στους κινδύνους που αντιμετωπίζουμε. Συνεχίζουμε τη διαπραγμάτευση στη Διακυβερνητική Συνδιάσκεψη για την αναμόρφωση της Ένωσης. Προ ημερών ήταν εδώ ο προεδρεύων Ιρλανδός Πρωθυπουργός για να εξετάσουμε μαζί τις προοπτικές.

Προχωρούμε ήδη μια σειρά από μέτρα που αφορούν την αναδιοργάνωση του κράτους, τη συγκρότηση της περιφέρειας, τη συνένωση των δήμων και κοινοτήτων, το νέο μισθολόγιο, τη θεσμοθέτηση του Συνηγόρου του Πολίτη, την εισαγωγή συστημάτων αξιολόγησης των υπηρεσιών.

Στα προγράμματα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας περιέχονται τόσο βραχυπρόθεσμες όσο και μεσομακροπρόθεσμες δράσεις για να βρίσκει ο πολίτης την κοινωνία αλληλέγγυα τις στιγμές που συναντά σημαντικές δυσκολίες στη ζωή του. Αναφέρω ενδεικτικά τη μετατροπή του ΟΓΑ σε ταμείο κύριας ασφάλισης των αγροτών, την προστασία στις κατώτατες συντάξεις, την επικεντρωμένη εισοδηματική στήριξη στους χαμηλοσυνταξιούχους, τη νέα ενεργητική πολιτική απασχόλησης που προβλέπεται στον ν. 2434/96. Θα επαναλάβω επίσης τα προγράμματα για τα νέα νοσοκομεία, την επέκταση του ΕΣΥ στη πρωτοβάθμια περίθαλψη και προπαντός τα μέτρα για την αξιοκρατική και σύγχρονη διοίκηση των νοσοκομείων.

Για να πετύχουμε μια οικονομία σταθερή, αναπτυσσόμενη, ανταγωνιστική προχωρούμε σε αναθεώρηση του ΚΠΣ, προσαρμόζοντάς το στις εξελίξεις. Έχω δώσει ήδη σχετικές οδηγίες. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα Βιομηχανίας και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη. Το ίδιο και η πολιτική ποιότητας εγχώριας παραγωγής. Ο υγιής ανταγωνισμός στην αγορά είναι υπό διαρκή κυβερνητική παρακολούθηση. Η ενεργειακή στρατηγική μας διαπλέκεται με τις ευρύτερες στρατηγικές μας εκτός Ελληνικών συνόρων. Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. περνάει σε μια φάση γρήγορης υλοποίησης των μεγάλων έργων και μιας εργώδους προσπάθειας για την υλοποίηση ενός πολυσχιδούς σχεδίου δράσης σ' όλη την Ελλάδα που θ' αλλάξει το πρόσωπό της. Το Υπουργείο Γεωργίας έχει παρουσιάσει προτάσεις για τα βασικά θέματα, που απασχολούν τον αγροτικό τομέα. Το ίδιο έχουν κάνει και όλα τα άλλα Υπουργεία.

Από τα θέματα πρώτης προτεραιότητας στον κύκλο ποιότητας ζωής και πολιτισμού θα αναφέρω τις αναγκαίες ρυθμίσεις του Χωροταξικού Πολεοδομικού και Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, την αντιμετώπιση των αμέσων προβλημάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το πρόγραμμα για τη διαμόρφωση των αρχαιολογικών χώρων, που προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί μέσα στο '97.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Ένας από τους κύριους στόχους της κυβερνητικής πολιτικής είναι η κατάρτιση και η αξιόπιστη εκτέλεση του προϋπολογισμού του 1997. Ο φετινός προϋπολογισμός δεν

αφορά μόνο τα έσοδα και τις δαπάνες ενός ημερολογιακού έτους, αλλά αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία εκσυγχρονισμού της ελληνικής οικονομίας. Αλόγιστες σπατάλες, πελατειακά συμφέροντα, ευνοϊκές ρυθμίσεις που έχουν πάψει προ πολλού να είναι αναγκαίες και χρήσιμες, έχουν οδηγήσει σε μία κατάσταση με μεγάλο δημοσιονομικό κόστος και μικρό κοινωνικό όφελος. Το κράτος πληρώνει πολλά, αλλά συνεισφέρει λίγα στην ανάπτυξη της κοινωνίας.

Οι μισθωτοί, οι υγιείς επιχειρήσεις και οι ευσυνείδητοι επαγγελματίες καταβάλλουν πολλά, αλλά απολαμβάνουν λιγότερα από ό,τι θα ήταν οικονομικά εφικτό.

Όσοι φοροδιαφεύγουν απολαμβάνουν χωρίς κόστος τα κοινωνικά αγαθά, ενώ όσοι εξυπηρετούνται από το πελατειακό κράτος απομυζούν κοινωνικούς πόρους χωρίς να προσφέρουν.

Η κατάσταση αυτή πρέπει να αντιστραφεί: Όχι μόνο γιατί στερεί την κοινωνία από πολύτιμους οικονομικούς πόρους που θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν πραγματικές κοινωνικές ανάγκες, την εκπαίδευση, την άμυνα, την υγεία και τις υποδομές της ανάπτυξης. Άλλα και γιατί η κατάσταση αυτή καλλιεργεί αντικίνητρα και αποθαρρύνει τον εργαζόμενο, τον επιχειρηματία, τον επενδυτή. Δημιουργεί στρεβλώσεις σε όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας και οδηγεί στην στασιμότητα και την καθήλωση της ανάπτυξης.

Κύριος στόχος λοιπόν της δημοσιονομικής μας πολιτικής θα είναι η αναδιάρθρωση των εσόδων και των δαπανών με τρόπο που προωθεί την ανάπτυξη, καταπολεμά την σπατάλη και τις πελατειακές ρυθμίσεις.

Η οικονομική πολιτική και ο προϋπολογισμός θα κρίνουν την πορεία της χώρας μας στην Ευρώπη, την θέση της ελληνικής οικονομίας στην διεθνή σκηνή, τον χαρακτήρα της κοινωνίας που θέλουμε να οικοδομήσουμε. Για τους λόγους αυτούς, η οικονομική πολιτική και ο προϋπολογισμός του 1997 πρέπει να προωθούν ταυτόχρονα την δημοσιονομική σταθερότητα, την οικονομική αποτελεσματικότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη. Μόνο αν και οι τρεις αυτοί στόχοι επιτευχθούν ταυτόχρονα θα μπορέσουμε να ανταποκριθούμε με επάρκεια στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η χώρα μας και να ευοδώσουμε τις ελπίδες και τις προσδοκίες του ελληνικού λαού.

Η οικονομική μας πολιτική αλλά και το σύνολο των πολιτικών μας θα κατατείνουν στο να εξασφαλίσουν το αποτέλεσμα αυτό. Ο προϋπολογισμός του 1997 και η οικονομική πολιτική μας με την οποία συνδέεται θα κινηθούν προς τις εξής κατευθύνσεις:

Πρώτον, καταργούνται όλες οι κοινωνικά και αναπτυξιακά αδικαιολόγητες απαλλαγές από φόρους. Τα προνόμια καταργούνται και αποκαθίσταται ίση μεταχείριση για ίσες καταστάσεις. Από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους βουλευτές, τα ηγετικά στελέχη της αυτοδιοίκησης μέχρι ειδικές κατηγορίες στελεχών του δημόσιου τομέα και επιχειρήσεις καλούνται να σεβαστούν το συνταγματικό αλλά και άγραφο κοινωνικό κανόνα της ίσης μεταχείρισης.

Δεύτερον, λαμβάνονται αυστηρά μέτρα ελέγχου και περικοπής των δαπανών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και στις δημόσιες επιχειρήσεις. Ο τρόπος λειτουργίας του Κρατικού τομέα στο σύνολό του περιέχει απαράδεκτες σπατάλες που δεν μπορεί να πραγματοποιούνται σε μια περίοδο στην οποία οι εργαζόμενοι πολίτες φέρουν το επίπτον βάρος της δημοσιονομικής εξυγίανσης.

Υπουργοί, διοικητές ΔΕΚΟ, επιχορηγούμενοι φορείς, πανεπιστήμια, νοσοκομεία, τοπική αυτοδιοίκηση καλούνται να κάνουν μια μεγάλη προσπάθεια ανασυγκρότησης και εξορθολογισμού, που θα σταματήσει τη ροπή της σπάταλης διαχείρησης των κοινωνικών πόρων και θα συμβάλει στην εθνική προσπάθεια. Η κυβέρνηση σέβεται και θα στηρίξει το έργο που συντελείται σ' όλο το φάσμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, στο μέτρο που συμβάλει πραγματικά στην πρόοδο, στο οικονομικό, στο κοινωνικό ή στο πολιτικό επίπεδο. Θα καταπολεμήσει όμως κάθε στοιχείο που κρατάει τη χώρα αγκυλωμένη στο παρελθόν ή σε διάχυτα μικροσυμφέροντα που βρίσκονται σε αντίθεση με οποιαδήποτε κοινωνική λογική.

Σύνθημά μας είναι: Καλύτερο κράτος με λιγότερο κόστος.

Τρίτον, ο προϋπολογισμός του 1997 είναι ένας προϋπολογισμός δύσκολος και κρίσιμος. Μέσα σε μια χρονιά απαιτείται η μείωση του ελλείμματος της Γενικής Κυβέρνησης από το 7,6% στο 4,2% του ΑΕΠ, δηλαδή κατά σχεδόν 900 δις δρχ. πάνω από το επίπεδο του 1996. Η υλοποίησή του στηρίζεται πέρα από την κατάργηση των φοροαπαλλαγών και τη συμπίεση των δαπανών που προαναφέρθηκαν στα εξής:

Σε μια αυστηρότερη εισοδηματική πολιτική, ώστε να συγκρατηθούν οι δαπάνες για μισθούς και συντάξεις σε επίπεδα που θα βελτιώνουν μεν τα πραγματικά εισοδήματα, αλλά ταυτόχρονα θα επιτρέπουν μια αποκλιμάκωση του πληθωρισμού.

Σε μια αυστηρή αντιπληθωριστική πολιτική, ώστε στα τέλη του 1997 ο πληθωρισμός να υποχωρήσει αισθητά και να επιτρέψει στη διάρκεια του έτους μια αντίστοιχα σοβαρή μείωση των επιτοκίων και της εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους. Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και φορείς θα κληθούν να επιδείξουν το μέγιστο δυνατό βαθμό συγκράτησης στις μεταβολές των τιμών τους.

Στον περιοριστικό χαρακτήρα της νομισματικής πολιτικής και την συνέχιση της πολιτικής της σταθερής, εντός μικρών περιθωρίων διακύμανσης, δραχμής.

Στη διεύρυνση της φορολογικής βάσης. Φορολογούμε με ορθολογικούς συντελεστές τη μεγάλη ακίνητη περιουσία και αντιμετωπίζουμε το φαινόμενο της φοροδιαφυγής μέσω εταιρειών. Φορολογούμε τους τόκους των ομολόγων και γραμματίων νέων εκδόσεων, τους τόκους των καταθέσεων των τραπεζών στη διατραπεζική αγορά, τα νέα χρηματοοικονομικά προϊόντα, την υπεραξία των μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών. Αυξάνουμε τη φορολόγηση των τραπεζών. Αντιμετωπίζουμε τη φοροδιαφυγή με συγκεκριμένες θεσμικές παρεμβάσεις όπως την αναμόρφωση του τελωνειακού κώδικα.

Στον περιορισμό του ύψους των επιδοτήσεων και απαλλαγών προς επιχειρήσεις, καθώς το σημερινό καθεστώς φαίνεται ότι δίνει ευκαιρίες ιδιωτικού πλουτισμού και εκτροπής του αναπτυξιακού χαρακτήρα των κινήτρων.

Στην αναπροσαρμογή των τεκμηρίων διαβίωσης που συνδέονται με αυτοκίνητα και σκάφη.

Τέταρτον, επιβάλλεται περιορισμός νέων προσλήψεων στο δημόσιο τομέα, σε αναλογία 1 προς 5. Καμία σοβαρή βελτίωση στο εισόδημα των εργαζόμενων στο Δημόσιο δεν είναι δυνατή ούτε και η προώθηση οργανωτικών τομών στη δημόσια διοίκηση, όσο αυξάνουν ανεξέλεγκτα και χωρίς κανένα οικονομικό ορθολογισμό οι προσλήψεις στο Δημόσιο.

Πέμπτον, οι δαπάνες του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων αυξάνονται κατά 30% περίπου. Ιδιαίτερη αύξηση παρουσιάζουν τα κονδύλια για την ανάπτυξη των υποδομών, για την εκπαίδευση, την υγεία και την προστασία του περιβάλλοντος.

Έκτον, το σύγχρονο και αποτελεσματικό κοινωνικό κράτος θα αποτελέσει μία από τις βασικές επιδιώξεις του Προϋπολογισμού του 1997. Θα διθεί έμφαση σε πρωτοβουλίες στήριξης των πιο αδύναμων στρωμάτων με πολιτικές που βασίζονται στην διαπίστωση των πραγματικών αναγκών και όχι στην εξανέμιση των πόρων με αμελητέες παροχές προς πάσα κατεύθυνση.

Η ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης των συντάξεων, η μετεξέλιξη του ΟΓΑ σε Ταμείο Κύριας Ασφάλισης η προσαρμογή των συντάξεων του ΟΓΑ στην αύξηση του τιμάριθμου και η επέκταση των υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας στους αγρότες αποτελούν ορισμένα από τα μέτρα κοινωνικής πολιτικής που θα χρηματοδοτήσει ο προϋπολογισμός του 1997.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα της πολιτικής μας είναι επίσης τα εξής:

- a. Η σύσταση ενός σύγχρονου φορέα διαχείρισης των δαπανών υγείας των δημοσίων υπαλλήλων και συνταξιούχων, που θα αντικαταστήσει το σημερινό σύστημα σπατάλης, εκμετάλλευσης και, τελικά, χαμηλού επιπέδου των υπηρεσιών υγείας. Μέχρι σήμερα οι κατά κεφαλή δαπάνες υγείας και περίθαλψης αυξάνονται κατακόρυφα, αλλά μειώνεται η επάρκεια και η αποτελεσματικότητα. Με το νέο φορέα θα περιοριστεί η σπατάλη και με την εξοικονόμηση αυτή θα χρηματοδοτήσουμε νέες σύγχρονες μορφές περίθαλψης και ιατρικής φροντίδας.
- β. Το σύστημα ενίσχυσης των χαμηλοσυνταξιούχων, με το οποίο δίνουμε σοβαρή ενίσχυση σε όσους έχουν την μεγαλύτερη ανάγκη, αντί της ισοπεδωτικής πολιτικής που θα έδινε ασήμαντες αυξήσεις αδιακρίτως των πραγματικών αναγκών και δυνατοτήτων.
- γ. Η νέα δημογραφική πολιτική, σύμφωνα με την οποία θα αυξάνουμε σημαντικά το ύψος και την διάρκεια των πολυτεκνικών επιδομάτων για το 3^ο και 4^ο παιδί, αλλά θα χορηγούμε τη σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας σε όσες έχουν πραγματική οικονομική ανάγκη.

- δ. Η χρηματοδότηση των μέτρων που προβλέπει η νομοθεσία που εμείς αποφασίσαμε για την αύξηση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας. Σύμφωνα με τις προβλέψεις η επιτάχυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας το 1997 θα οδηγήσει σε αύξηση της απασχόλησης κατά 1,3%.
- ε. Η αύξηση των δαπανών για την παιδεία, την υγεία και την πρόνοια.

Με την πολιτική μας ανατρέπουμε το αδιέξοδο, ότι δήθεν δεν μπορούμε να επεκτείνουμε την κοινωνική μας πολιτική, επειδή δεν υπάρχουν πόροι. Οι πόροι ποτέ δεν θα είναι επαρκείς όταν κατανέμονται ισοπεδωτικά, χωρίς προγραμματισμό, χωρίς αξιολόγηση του αποτελέσματος που έχουν. Εμείς υιοθετούμε την πολιτική της επικεντρωμένης παρέμβασης, της εξοικονόμησης πόρων και της ενίσχυσης της κοινωνικής πολιτικής. Έτσι αυξάνουμε το κοινωνικό όφελος, χωρίς να επιβαρύνουμε το οικονομικό κόστος.

Οφείλω τέλος να τονίσω, ότι η οικονομική μας πολιτική διαμορφώνεται κάτω από την πίεση των αναγκών εκσυγχρονισμού των ενόπλων δυνάμεων της χώρας. Άμυνα και εξωτερική πολιτική δεν ασκούνται σχεδιάζοντας σημαιάκια σε χάρτες. Η κυβέρνηση ενέκρινε ένα απολύτως απαραίτητο πρόγραμμα εξοπλισμών των Ενόπλων Δυνάμεων, αναγκαίο για την ακεραιότητα των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων. Συνιστά μια πολύ μεγάλη επιβάρυνση, που επιβάλει τόσο στην εξωτερική όσο και στην οικονομική πολιτική να εργαστούμε για την ενίσχυση της διεθνούς μας θέσης, ώστε να αποκτήσουμε ίσως αργότερα την ευχέρεια περιορισμού των δαπανών.

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Το σύνολο των μέτρων που λαμβάνουμε δεν είναι λογιστικές πράξεις αριθμητικών μεγεθών. Δεν αντιλαμβανόμαστε την πολιτική μας ως διαδικασία ταμειακού δούναι και λαβείν. Το σχέδιό μας περιλαμβάνει μέτρα που ενεργοποιούν την ελληνική κοινωνία και το κράτος στην κατεύθυνση του ριζικού εκσυγχρονισμού τους.

Το σύνολο των μέτρων που λαμβάνουμε έχουν μια ουσιαστική διάσταση: επιβάλλουν, για πρώτη φορά με τόση σαφήνεια την λογική της κοινωνικής δικαιοσύνης, την αναλογική συνεισφορά στην κοινή εθνική προσπάθεια. Τα μέτρα είναι σκληρά αλλά δίκαια. Από τις προγραμματικές δηλώσεις είχα καταστήσει σαφή

τον πρωταρχικό άξονα της οικονομικής και κοινωνικής μας πολιτικής: στους εθνικούς στόχους πρέπει να συμβάλλουν αναλογικά όλοι. Καθοριστική όμως συνεισφορά οφείλουν να έχουν οι έχοντες και κατέχοντες, ώστε και η Ελλάδα να γίνει ισχυρή και να ενισχυθούν οι κοινωνικά ασθενέστεροι.

Το σύνολο των μέτρων που σχεδιάσαμε στηρίζονται αποφασιστικά στην εγκαθίδρυση της κοινωνικής συνοχής, με κύριο -αλλά όχι μόνον- μοχλό, την φορολογική δικαιοσύνη. Οι οικονομικά ισχυρότεροι καλούνται να συμβάλλουν αναλογικά στις θυσίες του ελληνικού λαού για την ασφάλεια και ευημερία της χώρας και το μέλλον των νέων της Ελλάδας. Στις αποφάσεις μας αυτές θα είμαστε αταλάντευτοι, παρόλο που όλοι γνωρίζετε καλά, ότι η μακρά συνήθεια φοροδιαφυγής, έχει προικίσει με ιδιαίτερη προκλητικότητα τις κατηγορίες εκείνες που διασπαθίζουν σε προκλητική ιδιωτική κατανάλωση τα οφέλη μιας «μαύρης» παραοικονομίας. Αυτό θέλουμε να τελειώσει, αποφασιστικά και οριστικά και πρέπει όλοι να βοηθήσουμε σ' αυτό το στόχο. Η ηθική στάση της κοινωνίας μας θα κριθεί και από το πως στέκεται η ίδια απέναντι σ' αυτά τα φαινόμενα.

Η πολιτική που παρουσιάζουμε ακολουθεί έναν ασυνήθιστο δρόμο για τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Η δημοσιονομική προσαρμογή σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες στηρίζεται στη δραστική περικοπή των κοινωνικών δαπανών. Παρεμβαίνει επίσης στις συλλογικές συμβάσεις για να περιορίσει την πληθωριστική επίπτωση του κόστους εργασίας. Εμείς δεν θίγουμε τις κοινωνικές δαπάνες, επεκτείνουμε θεσμούς κοινωνικής αλληλεγγύης, δεν παρεμβαίνουμε στις ρυθμίσεις των αμοιβών στον ιδιωτικό τομέα. Επιδιώκουμε να λύσουμε το δημοσιονομικό πρόβλημα με τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης μέσω της επιβάρυνσης των ατόμων ή μονάδων που είναι οικονομικά πιο ισχυρά καθώς και με τον εξορθολογισμό των δαπανών στη δημόσια διοίκηση και τον περιορισμό της σπατάλης.

Επιδιώκουμε να προχωρήσουμε τόσο την δημοσιονομική εξυγίανση, όσο και την οικονομική ανάπτυξη και την αλληλεγγύη. Οι στόχοι αυτοί για μας δεν είναι αντίρροποι. Πιστεύουμε ότι η επίτευξη του καθενός χωριστά αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ικανοποίηση των άλλων. Έτσι μόνο θα μπορέσει η ελληνική κοινωνία και οικονομία να πορεύεται με σιγουριά αλλά και κοινωνική συνοχή προς την ανάπτυξη και την ευρωπαϊκή ενοποίηση. Αυτός ο τριπλός στόχος δημοσιονομικής εξυγίανσης, οικονομικής ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής σημαίνει όμως, ότι οφείλουμε, αν

θέλουμε να πετύχει αυτή η πολιτική, να εξασφαλίσουμε ορισμένες αναγκαίες πολιτικές προϋποθέσεις.

Ο σχεδιασμός μας εξαντλεί τις δυνατότητες που υπάρχουν. Άλλα περιθώρια για παροχές, φορολογικές ελαφρύνσεις, ενισχύσεις πολιτικών, νέες δαπάνες δεν υφίστανται. Αιτήματα, που οδηγούν σε αντίθετες κατευθύνσεις θα οδηγήσουν στην αναποτελεσματικότητα και αποτυχία της πολιτικής. Κανένα υπεύθυνο στέλεχος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν έχει γι' αυτό την πολυτέλεια να καλλιεργήσει ένα κλίμα εφησυχασμού και ήσσονος προσπάθειας, και να υπερασπιστεί άλλους ρυθμούς δημοσιονομικής προσαρμογής. Προπαντός κανείς δεν επιτρέπεται να αντλήσει προσωπικά οφέλη με θέσεις που ακούγονται ευχάριστα και να μεταθέσει σε άλλους το κόστος των δύσκολων αποφάσεων. Πολιτικές που θα περιορίσουν την αναγκαία προσαρμογή έστω κατά ένα ελάχιστο μπορούν να αποδειχθούν θανατηφόρες παγίδες για τη θέση και το μέλλον της χώρας. Κοινωνική ευαισθησία και σοσιαλισμός δεν ταυτίζονται με παροχολογία, νέα δάνεια, μεγαλύτερη ακόμη εξάρτηση και νέες οικονομικές κρίσεις.

Πετύχαμε τα περασμένα χρόνια σημαντικές βελτιώσεις. Είμαστε όμως ακόμη μακριά από το στόχο και χρειάζονται πολύ έντονες προσπάθειες για να φτάσουμε σε ένα επίπεδο που θα διασφαλίσει τα εθνικά μας συμφέροντα. Σύμφωνα με τις υπάρχουσες ενδείξεις οι περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μπορέσουν να συμμετάσχουν εξαρχής στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Για παράδειγμα δεκατέσσερις χώρες, αλλά όχι η Ελλάδα, θα ικανοποιούν τέλος του 1997 το κριτήριο του πληθωρισμού και των επιτοκίων. Ένδεκα χώρες, αλλά όχι η Ελλάδα, θα έχουν την επιδιωκόμενη σταθερότητα συναλλαγματικών ισοτιμιών. Δώδεκα περίπου χώρες, αλλά όχι η Ελλάδα, θα έχουν περιορίσει στο επιθυμητό τα δημοσιονομικά ελλείμματα. Η αδυναμία της Ελλάδας έχει ήδη προβλεφθεί και γι' αυτό το πρόγραμμα σύγκλισης προβλέπει τη συμμετοχή της στη δεύτερη ομάδα χωρών που θα ενταχθούν στην ΟΝΕ. Άλλα σύντροφοι και συντρόφισσες οι μέχρι σήμερα επιδόσεις μας δεν εξασφαλίζουν με βεβαιότητα αυτό το στόχο. Χρειάζεται να πασχίσουμε ακόμη πολύ για να αποκτήσουμε αυτή τη βεβαιότητα. Αν δεν προσπαθήσουμε και ακολουθήσουμε μια λογική εφησυχασμού θα είμαστε ίσως οι μόνοι από τις δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα μείνουμε απ' έξω. Η επιτυχία της πολιτικής χρειάζεται την συνεχή παρακολούθηση της σκληρής εφαρμογής της. Όλοι από τα μέλη της κυβέρνησης, τους βουλευτές, τους διοικητές των ΔΕΚΟ, τα στελέχη που εργάζονται στους μαζικούς χώρους και στην τοπική αυτοδιοίκηση οφείλουν να πειθαρχήσουν και να συμβάλουν στη δημοσιονομική

προσαρμογή. Η εφαρμογή της πολιτικής δεν είναι μόνο θέμα του Υπουργείου Οικονομικών. Αφορά όλους ανεξαίρετα. Γιατί η μη επιτυχία της θα έχει συλλογική επίπτωση. Ας αναλογιστούμε τι κόστος, τι καθυστερήσεις δημιούργησαν η αδιαφορία και η ελαστικότητα σε διάφορες φάσεις στο παρελθόν μας. Ας αναλογιστούμε ότι τα σημερινά προβλήματα είναι παιδιά δικά μας, δημιουργήματα όλων μας. Γιατί στο παρελθόν αποποιηθήκαμε ευθύνες, φορτώσαμε σε άλλους τις υποχρεώσεις, επιδιώξαμε να παρακάμψουμε δεσμεύσεις. Αυτή τη φορά όμως δεν θα υπάρξει χρόνος για να διορθώσουμε τις νέες ολιγωρίες μας. Οι αποφάσεις που μας αφορούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα παρθούν μέσα στην τετραετία. Θα χάσουμε το τραίνο. Το κοινωνικό κόστος ενός αποκλεισμού της χώρας από την ευρωπαϊκή αναδιάταξη θα είναι τεράστιο. Οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε ότι το κόστος αυτό δεν θα πλήξει τους έχοντες και κατέχοντες. Αυτοί μεταφέρουν τα κεφάλαια τους, έχουν περιουσιακά στοιχεία που δεν θίγονται από τον πληθωρισμό, δεν βασίζονται στις υπηρεσίες που παρέχει το κράτος, μπορούν να τις εξασφαλίσουν, όπως παιδεία, υγεία και ασφάλεια και ιδιωτικά. Το κόστος της μη εφαρμογής της πολιτικής, της μη συμμετοχής στην ευρωπαϊκή αναδιάταξη θα πλήξει τα πιο αδύναμα κοινωνικά στρώματα, την τεράστια πλειοψηφία του ελληνικού λαού, αυτούς που εμείς το ΠΑ.ΣΟ.Κ. αντιπροσωπεύουμε. Γι' αυτό και έχουμε χρέος απέναντί τους να αναλάβουμε τις ιστορικές ευθύνες μας.

Εμείς αυτή τη στιγμή μπορούμε να αλλάξουμε τη μορφή της Ελλάδας. Η περίοδος που αρχίζει είναι η πιο σημαντική σε όλη τη μεταπολιτευτική περίοδο της χώρας. Το μέλλον αρχίζει τώρα. Καθορίζεται από μας τώρα. Μπορούμε να υλοποιήσουμε μια νέα μεγάλη ιδέα, την Ελλάδα που συμμετέχει ενεργά στις διεθνείς εξελίξεις, την ισχυρή Ελλάδα. Γι' αυτό και δεν δικαιολογούνται μικρόψυχες στάσεις, προσωπικές πολιτικές, και γκρίνια επηρεασμένη από υποκειμενικές επιδιώξεις. Το έργο θα είναι έργο όλων μας. Και αν υπάρχουν ακόμη δυσκολίες συντονισμού ή συνεννόησης, σας καλώ να τις ξεπεράσουμε μαζί με καλή πίστη και συντροφικότητα.

Ζητώ από την Κεντρική Επιτροπή και την Κοινοβουλευτική Ομάδα να συζητήσουμε σήμερα επί της ουσίας και σε βάθος την εθνική στρατηγική και τους στόχους της κυβερνητικής μας πολιτικής. Έτσι ώστε, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ενωμένο ως μια γροθιά, να αποτελέσει τον ηγεμονικό πολιτικό σχηματισμό, που καθοδηγεί την πορεία εκσυγχρονισμού της χώρας. Να αποτελέσει, η διακυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ένα ζωντανό υπόδειγμα, ότι η ευρωπαϊκή αριστερά έχει λύσεις στα μεγάλα διλήμματα της συγκυρίας. Ότι η σοσιαλιστική επαγγελία μπορεί να συνδέεται με μια αποτελεσματική διακυβέρνηση.